

ثلاثة الأصول وأدلتها (للحرمين
(والجمعية

Awon ipile meta ati awon
eri re

Awọn ipilẹ męta ati awọn ẹri rẹ

Sheikh Muhammad At-Tamimi - kí Olọhun ba wa
kẹ ẹ - ni o kọ

Awọn ipilẹ męta ati awọn ẹri rẹ

Sheikh Muhammad At-Tamimi - Kí Olọhun ba wa
kẹ ẹ - ni o kọ ọ.

Ni oruko Olọhun Oba Ajoke aye Aşake orun

Mọ - kí Olọhun kẹ ọ - pé ó şe dandan fún wa láti kọ
àwọn ọrọ àgbéyèwò męrin kan:

Akọkọ ni : Imọ, oun ni mimọ Olọhun, ati mimọ
Anabi Rẹ, ati mimọ ẹsin Islām pẹlu awọn ẹri.

Ẹlẹkẹji ni : Şişe àmúlò rẹ.

Ikẹta ni : Pipepe si bẹ.

Ẹlẹkẹrin ni : Şişe suuru lori şuta tí o wa níbẹ .

“Ẹri ni: Ọrọ Rẹ -Oba ti ọla Rẹ ga-: “Pẹlu orúko
Olọhun Oba Ajoke ayé Aşake ọrùn”

﴿وَالْعَصْرَ 1 إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ 2 إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا
بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ﴾ 3

Allāhu fi àkókò iròlẹ ayé búra.

Dájúdájú èniyàn wà nínú òfò.

Àyafi àwọn tó gbàgbọ ní òdodo, tí wọn şe àwọn işẹ
rere, tí wọn sọ àşotẹlẹ òdodo láààrin ara wọn, tí wọn sì
tún sọ àşotẹlẹ sùúrù láààrin ara wọn. [Suuratul-Asr: 1-
3].

Imaamu Shaafi'hi - ki Olọhun ti ọla Rẹ ga kẹ ẹ - sọ
pe: "Ti Olọhun ko ba sọ ẹri kankan kalẹ fun awọn ẹda
Rẹ ayafi suurah yii, iba to wọn."

Atipe Bukhaariy – ki Ọlọhun ti O ga kẹ ẹ – sọ pe:
 ""Orí ọrò: Ìmò ọiwaju ọrò ati iṣẹ; ati pe ẹri rẹ ni ọrọ Rẹ
 -ti ọla Rẹ ga- pe: (Nitori naa, mọ pe dajudaju ko si
 ọlọhun tòótó láti jọsin fún ayaafi Ọlọhun Allahu, ki o
 si toro aforijin fun eṣe rẹ...) [Muhammad: 9], "Ó bere
 pelu imò" ọiwaju ọrò ati iṣẹ.""

Lọ Mọ - ki Ọlọhun kẹ ọ -: pe dajudaju o jẹ dandan
 fun gbogbo Musulumi okunrin ati Musulumi obinrin,
 kiko awon akori ọrọ meta yii, ati siṣe iṣe pelu won:

Akokọ ni pe : dájúdájú Ọlọhun da wa, O si pèsè iṣe-
 imu fun wa, ko si fi wa silẹ lasan; kàkà bèè, O ran Ojìṣe
 kan si wa, ẹni tí ó bá tele e; yóò wọ Alujanna, ẹni tí ó
 bá si yapa rẹ; yóò wọ iná.

Ẹri ni: Ọrò Rẹ -Ọba ti ọla Rẹ ga-:

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ۖ فَعَصَىٰ
 فِرْعَوْنَ أَلْرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخَذًا وَبِيلًا ۖ﴾ (16)

Dájúdájú Àwa rán Òjìṣe kan nìṣe si yín (tí ó jẹ)
 olùjẹrìí lórí yín gégé bí A ṣe rán Òjìṣe kan nìṣe sí
 Fir‘aon. (15)

«Şùgbón Fir‘aon yapa Òjìṣe náà. A sì gbá a mú ní
 ìgbámú líle» 15 [Al-Muzzammil: Ayah 15-16].

Èkejì ni pé : dajudaju Ọlọhun kò yonu kí a fi ẹnikẹni
 ṣe orogún papọ mon Ọlọhun níbi ijọsin fún Un, ki baa
 jẹ iranṣe tí o sunmọ Ọlọhun tàbí anọbì tí wón ran niṣe;
 ẹrì rẹ sì ni ọrò Ọlọhun ti ọla Rẹ ga tó sọ pé:

﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ (18)

Dájúdájú àwọn mósálásí n jẹ ti Allāhu. Nítorí náà,
 ẹ kò gbódò pe ẹni kan pẹlú Allāhu. [Sūrah Al-Jinni:
 āyah 18].

Ìkẹta ni pe : ẹnì tí o bá ẗẹlẹ̀ Ojìṣẹ̀ tí o sì ẗẹ̀ Ọlọhun ní Ọkàn soso ; kó ẗọ fun un kí o rò mó tabi kí o bá ẹnì tí o tako Ọlọhun ati ojìṣẹ̀ Rẹ̀ ẗẹ̀ papọ̀, koda kí o jẹ̀ ibatan tí o sunmọ̀ julọ̀.

Eri ni: Ọrọ̀ Rẹ̀ -Ọba tí ọlẹ̀ Rẹ̀ ga-:

﴿لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (22)

«Ọ kó ò ní rí ijọ kan tó ni igbàgbọ̀ sí Ọlọhun Allāhu àti Ọjọ̀ Ìkẹyìn, kí wọn máa nífẹ́ẹ̀ àwọn tó bá yapa Allāhu àti Ọjìṣẹ̀ Rẹ̀ kódà kí wọn jẹ̀ àwọn bàbá wọn, tàbí àwọn ọmọ wọn tàbí àwọn arákùnrin wọn tàbí àwọn ibátan wọn. Àwọn wònyẹn ni Allāhu tí kọ̀ igbàgbọ̀ òdodo sínú ọkàn wọn. Allāhu sì fí ẹrì òdodo láti ọdọ̀ Rẹ̀ ràn wọn lówọ̀. Ó sì máa mú wọn wọ̀ inú àwọn Ọgbà Ìdẹ̀rẹ̀, ẹ̀yí tí àwọn odò n ẗàn ní isàlẹ̀ rẹ̀. Olùṣẹgbẹ̀rẹ̀ ni wọn nínú rẹ̀. Allāhu yónú sí wọn. Wọn sì yónú sí (ohun tí Allāhu fún wọn). Àwọn wònyẹn ni ijọ Allāhu. Gbọ̀! Dájúdájú ijọ Allāhu, àwọn ni olùjẹ̀rẹ̀» (Suratul Mujaadalah :22)

Mọ̀ - kí Allahu ẗẹ̀ itọ̀ṣọ̀nà rẹ̀ sì ibi itẹ̀lẹ̀ aṣẹ̀ Rẹ̀ - pe: Dajudaju Al-Haneefiyyah - tii se ilà̀nà Anabi Ibrahim - ni pe kí o jọ̀sin fun Allahu ni Oun nikan ẗọ̀ṣọ̀ ni ẗiṣẹ̀ afọ̀mọ̀ ẹ̀sin fun Un, ati pe iyén ni Allahu pa ní aṣẹ̀ fun gbogbo eniyan, tí O sì ẗẹ̀dà wọn nitori rẹ̀; gẹ́gẹ̀ bí Allahu tí ọlẹ̀ Rẹ̀ ga se sọ̀ pe:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ (56)

« Àti pé Èmi kò sẹ́dà àlùjànnú àti ènìyàn bí kò ẹ̀ pé kí wọn lẹ̀ jòsìn fún Mì » 56 . [Suuratudh Dhāriyāt: 56], Àti pé itumọ̀ "jòsìn fún Mì" ni: kí wọn ẹ̀ Mì ní Ọ̀kan ẹ̀so.

Àti pe eyi ti o tobi julọ ninu nnkan ti Ọlọhun pa laṣe pẹlu rẹ ni: Ẹṣe Ọlọhun lọkan, oun ni: imu Ọlọhun ni ọkan ẹso pẹlu ijọsin.

Àti pe eyi ti o tobi julọ ninu ohun ti O kọ ni: Ẹbọ, oun ni: pipe ẹni ti o yatọ si I pẹlu Rẹ.

Eri ni: Ọrọ Rẹ -Ọba ti ọla Rẹ ga-:

{وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا...}

Ẹ jòsìn fún Allāhu, ẹ má ẹ̀ fí n̄nkan kan pẹlu Rẹ ni bí ijòsìn Fún . An-Nisaa: 36

Tí wan bá sọ fún ọ pé: Kí ni awọn ipilẹ̀ mọ́ta tí nini imọ́ nipa rẹ̀ jẹ́ dandan fún ènìyàn?

Sọ pé: Kí ẹ́rusin mọ́ Oluwa rẹ̀, ati ẹ́sin rẹ̀, ati Anabi rẹ̀ Muhammad- kí ikẹ́ ati Ọla Ọlọhun maa ba a.

[Ipilẹ̀ Alakọkọ]

"Tí wan ba sọ fun ọ pe: Ta ni Olúwa rẹ?"

Sọ pé: Allāhu ni Olúwa mi, Ẹni tí Ó tọ́ mi, tí Ó sì tọ́ gbogbo ẹ́dá pẹ̀lú àwọn ẹ̀dẹ̀ra Rẹ̀. Ọ̀un sì ni Ẹni tí mo ń jòsìn fún, kò sí ẹni tí mo ń jòsìn fún kankan àfẹ́ Ọ̀un; ẹ̀rì rẹ̀ sì ni ọ̀rọ́ Ọlọhun Ọba tí ọ́lá Rẹ̀ ga ti O sọ pé:

{الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ 2}

Gbogbo ẹ̀yìn ń jẹ́ ti Allāhu, Olúwa gbogbo ẹ́dá. Sūratul Fātiha: 2. Àti pé gbogbo ohun tí ó yàtò sí Allāhu, ẹ́dá ni, ẹ̀mi sì jẹ́ ọ̀kan nínú awan ẹ́dá náà.

Nitori naa, ti wọn ba sọ fun ọ pe: "Ki ni o fi mọ Olúwa rẹ?"

Sọ pé: Pèlú àwọn àmì Rẹ àti àwọn èdà Rẹ.

Nínú àwọn àmì Rẹ ni òru, ọsán, òòrùn àti ọ̀ṣùpá.

Àti pé nínú àwọn èdà Rẹ ni: àwọn sánmò méje àti àwọn nkán tí ń bẹ nínú wọn, àti àwọn ilẹ méje àti àwọn nkan tí ń bẹ nínú wọn, àti nńkan tí ń bẹ láààrin méjèèjì.

Èri ni: Ọ̀rọ̀ Rẹ -Ọ̀ba ti ọ̀la Rẹ ga-:

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾ 37

Nínú àwọn àmì Rẹ ni òru, ọsán, òòrùn àti ọ̀ṣùpá. Ẹ kò gbòdò forí kanlẹ fún òòrùn àti ọ̀ṣùpá. Ẹ forí kanlẹ fún Allāhu, Ẹni tí Ó dá wọn, tí èyin bá jẹ ẹni tó ń jòsin fún Ọ̀n nìkan soṣo. Sūratu Fussilat: 37.

Ati ọ̀rọ̀ Ọ̀lọhun ti O sọ pe:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُعْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ 54

Dájúdájú Olúwa yín nì Allāhu, Ẹni tí Ó ṣedá àwọn sánmò àti ilẹ fún ọ̀jọ̀ mífà. Léyìn nàà, Ó gúnwà sí orí Ìtẹ̀-ọ̀lá. Ó ń fí òru bo ọ̀sán lójú, tí òru ń wá ọ̀sán ní kíákíá. Ọ̀òrùn, ọ̀ṣùpá àti àwọn iràwọ̀ ni wọn ti rò pèlú àṣẹ Rẹ. Gbọ! TiRẹ ni èdà àti àṣẹ. Ìbùkún ni fún Allāhu, Olúwa gbogbo èdà. Şūratul A‘rōf: 54.

Oluwa, Oun ni Ẹni ti a n jòsin fun; Èri ni: Ọ̀rọ̀ Rẹ - Ọ̀ba ti ọ̀la Rẹ ga-:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ 21 الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ 22﴾

«Èyin èniyàn, ẹ jòsìn fún Olúwa yín, Èni tí Ó dá èyin àti àwọn tó síwájú yín, nítorí kí ẹ lè máa bèrù Allāhu (kí ẹ sì lè sọra fún iyà Iná) 21.

(È jòsìn fún) Èni tí Ó ẹ ilẹ fún yín ní itẹ, (Ó ẹ) sánmò ní àjà (le yín lórí), Ó sọ omi kalẹ láti sánmò (fún yín), Ó sì fí mú àwọn èso jáde ní ije-ìmu fún yín. Nítorí náà, ẹ má ẹ bá Allāhu wá akegbé, ẹ sì mò (pé kò ní akegbé). Suratul Baqarat: 21-22

Ibnu Katheer -ki Ọlọhun ti ọla Rẹ ga kẹ ẹ- sọ pe: Aṣẹda awọn nkan wọnyi, Oun ni Èni ti O lẹtoọ si ijọsin.

Ati awọn iran ijọsin ti Ọlọhun palasẹ: - Gege bii: Islam (ije Musulumi) , ati Igbagbo , ati Ihsan (ise daada) ; ati pe ninu rẹ ni: adua (ijirebe) , ati ibẹru, ati irankan, ati gbìgbẹkẹlẹ, ati iṣeju kòkòrò, ati ipayà, ati irerasilẹ, ati iwarirì, ati idari sí ọdọ Ọlọhun, ati iwa iranlọwọ, ati iwa iṣora, ati iwa igbàlà, ati didu ẹran tàbí nkán ọsin, ati ileri, ati eyi ti o yatọ si i ninu awọn iran ijọsin ti Ọlọhun pa ni aṣẹ - gbogbo rẹ wa fun Ọlọhun ti ọla Rẹ ga; ati pe ẹri rẹ ni: ọrọ Rẹ ti ọla Rẹ ga:

﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ 18

Dájúdájú àwọn mósálásí àti ààyè iforikọnlẹ ti Allāhu nìi ẹ . Nítorí náà, ẹ kò gbódò pe ẹni kan pèlú Allāhu. [Sūrah Al-Jinni: āyah 18].

Nitori naa, ẹnikẹni tí ó bá ẹ kankan ninu rẹ fún nnkan tí ó yàtò sí Ọlọhun; onitọhun jẹ ooṣẹbo, kẹfèrì; ati pe ẹri ni ọrọ Ọlọhun- ti ọla Rẹ ga- sọ pe:

﴿وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ﴾ 117

«Èni tí ó bá pe ọlọhun mīràn pẹlú Allāhu, kò sí èrì fún lórí rẹ Dájúdájú ịsírò-ịsẹ rẹ sì wà lódò Olúwa rẹ. Dájúdájú àwọn aláìgbàgbó kò ní jèrè» . [Al-Mu'minuun: 117].

Atipe ọ wa ninu hadith pé :

"الدُّعَاءُ مُحُ الْعِبَادَةِ".

“Adua ni koko (ọpọlọ fún) ijọsin.”

Èri ni: Ọrọ Rẹ -Ọba ti ọla Rẹ ga:-

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ 60﴾

Olúwa yín sọ pé: “È pè Mí, kí Ñjépè yín. Dájúdájú àwọn tó ń sẹgbéraga nípa jìjọsìn fún Mí, wọn yóò wọ inú iná Jahanamọ ní ẹnì yẹpẹrẹ.” [Gaafir: 60].

Èri fún ibèrù ni: Ọrọ Rẹ -Ọba ti ọla Rẹ ga:-

﴿...فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾

«ẹ má ẹ bèrù wọn. Kí ẹ sì bèrù Mí tí ẹ bá jẹ onígbàgbó òdodo». [Āli ‘Imrān: 175].

Èri ti ọ wá fún ireti ni: Ọrọ Rẹ -Ọba ti ọla Rẹ ga:-

﴿...فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾

ẹnìkẹni tí ó bá ń retí ìpàdé Olúwa rẹ, kí ó ẹ sẹ ịsẹ rere. Kò sì gbòdò fi ẹnì kan kan ẹ akẹgbé níbi jìjọsìn fún Olúwa rẹ (kò gbòdò ẹbọ sí Olúwa rẹ). [Al-Kahf: 110].

Èri gbigbarale Ọlọhun ni: Ọrọ Rẹ -Ọba ti ọla Rẹ ga:-

:

﴿...وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾

«Allāhu sì ni kí ẹ gbáralé, tí ẹ bá jẹ onígbàgbó òdodo». [Al-Maahidah: 23], ati ọrọ rẹ ti o sọ pé:

﴿...وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾

«Àti pé ẹnìkẹ̀nì tí ó bá gbẹ̀kẹ̀lẹ̀ Allāhu, Óun náà yóò máa tó o. "[At-Tolāq: 3]."

Atipe ẹ̀rì ireti, ipaaya, ati ireṣẹ́ ọ̀kan ni: Ọ̀rọ̀ Rẹ -Ọ̀ba ti ọ̀la Rẹ ga:-

﴿...إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْـَٔرُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خُشِعِينَ﴾

«Wọn n yára gágá níbi àwọn isẹ́ rere. Wọn n pè Wá pẹ̀lú ireṣẹ́ okon àti ipáyà. Wọn sì jẹ́ olùtẹ̀riba fún Wa». [Suuratul Anbiyaah: 90].

Ẹ̀rì ti o wa fún ibẹ̀rù ni: Ọ̀rọ̀ Ọ̀ba ti ọ̀la Rẹ ga julọ:-

﴿...فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ...﴾

«ẹ́ má ẹ́ páyà wọn. Ẹ́ páyà Mì» (Al'Maa'idah 3)

Ẹ̀rì idarí sí Ọ̀dọ̀ Ọ̀lọ̀hun ni: Ọ̀rọ̀ -Ọ̀ba ti ọ̀la Rẹ ga:-

﴿وَأَنبِئُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلَمُوا لَهُ...﴾

«Ẹ́ sẹ̀rí padà (ní ti ironúpiwàdà) sí ọ̀dọ̀ Olúwa yín. Kí ẹ́ sì juwọ́-jusẹ́ sílẹ́ fún Un...» [Az-Zumar: 54].

Atipe ẹ̀rì wiwa iranlọwọ́ ni: Ọ̀rọ̀ Ọ̀ba ti ọ̀la Rẹ ga julọ -:

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

«Ìwọ̀ nìkan soṣo ni à n jọ̀sìn fún. Ọ̀dọ̀ Rẹ̀ nìkan sì ni à n wá iranlọwọ́ sí» . [Al-Faatiha: 5], Atipe o wa ninu hadith pe :

"إِذَا اسْتَعْنَتْ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ".

"Ti ọ ba fẹ wa iranlọwọ, Ọ̀lọ̀hun ni ki o wa iranlọwọ Rẹ."

Ẹ̀rì wiwa isadi ni; Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀hun Ọ̀ba ti ọ̀la Rẹ ga julọ:-

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ1﴾

«Sọ pé: “Mo sá di Olúwa òwúrò kùtùkùtù» [Al-Falaq:1], ati

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾

«Sọ pé: “Mo sá di Olúwa àwọn ènìyàn» "[An-Nās:1]."

Eri titọrọ ìgbàlà tàbí akoyọ ninu ewu ni: Ọrọ Ọlọhun Ọba ti ọla Rẹ ga julọ:-

﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ...﴾

(Rántí) nígbà tí è n wá ìrànlowó Olúwa yín, Ó sì da yín lóhùn..) . [Surah Al-Anfāl: 9]

Eri pipa ẹran tàbí didu nkan ọsin ni: Ọrọ Ọlọhun Ọba ti ọla Rẹ ga:-

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ 162 لَا شَرِيكَ لَهُ...﴾

«Sọ pé: “Dájúdájú irun mi, ẹran (pípa) mi, isẹmí ayé mi àti ikú mi n jẹ ti Allāhu, Olúwa gbogbo èdá».

Kò sí akẹgbẹ fún Un... [Al-An'am: 162-163], Ọ wa Ninu Sunnah:

"لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ".

"Ọlọhun n ẹbi le ẹni tó bá du nkan fún ohun tó yàtò sí Ọlọhun."

Eri Ilérí ni: Ọrọ Ọlọhun Ọba ti ọla Rẹ ga julọ:-

﴿يُوفُونَ بِالْأَدَّارِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا﴾

Wón n mú èjẹ wọn ẹ. Wón sì n páyà ojó kan, tí aburú rẹ jẹ ohun tí ó máa fónká gan-an. [Al-Insaan:7]

[Ipilẹ keji]

Mimọ ẹsin Isilaamu pẹlu awọn ẹri, oun ni: Jijuwo-juse sile fun Ọlọhun pẹlu gbigba A lókan soṣo, ati

gbigba fun Un pẹlu itẹle aṣẹ Rẹ, ati ibopa-bọṣẹ kuro nibi ẹbọ ati awọn ẹlẹbọ.

O si ni ipò tabi ipele mẹtá : Isilaamu, ati Igbagbọ, ati Sísẹ dáadáa.

Àti pé ipele kòòkan ni ó ní àwọn orígun.

Marun ni àwọn orígun Islaam jẹ : ijèrìí pé kò sí ẹnì tí ijòsìn ododo tò sí àyàfí Allāhu, àti pé dájúdájú Muhammad òjísẹ Ọlórún ni, àti gbígbe irun dúró, àti yíyọ Zakah, àti gbígba ààwẹ Ramadān, àti sísẹ Hajj (lilọ sí) Ilé Ọlórún ile ọwọ.

Èrì ijèrì ní; Ọrò -Ọba tí ọlẹ Rẹ ga:-

﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾¹⁸

« Allāhu jérìí pé dájúdájú kò sí ọlọhun kan tí a gbòdò jòsìn fún ní ọ̀nà òdodo àyàfí Ọ̀un. Àwọn mọlāika àti onímò ẹ̀sìn (tún jérìí bẹ̀ẹ.), Allāhu ni Onídéédé. Kò sí ọlọhun kan tí a gbòdò jòsìn fún ní ọ̀nà òdodo àyàfí Ọ̀un, Alágbára, Ọlọgbón. Aal Im'raan: 18

Ìtúmò rẹ̀ ní pé: Ko sí ẹnì tí a le maa jòsìn fun pẹ̀lú ẹ̀tọ̀ ayaafi Allāhu.

““Lā ilāha” tí o n ṣe ikòsìlẹ̀ fún gbogbo nnkan tí wọ̀n n jòsìn fun yatọ̀ sí Ọlọhun.”

“Illā Allāhu” tí o n fí ẹ̀ṣẹ̀ ijòsìn múlẹ̀ fún Ọlọhun ní Oun nìkan.

Ko ni orogun nibi ijòsin Rẹ, gẹgẹ bi o ti jẹ pe ko ni igbakeji nibi ọlá Rẹ.

Ati pe alaye rẹ eyi ti o nṣe afihan rẹ ni: Ọrọ Ọba tí ọlẹ Rẹ ga:-

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ 26 إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي..﴾

(Rántí) nígbà tí (Ànábì) 'Ibrōhīm sọ fún bàbá rè àti àwọn èniyàn rè pé: “Dájúdájú èmi yowó yosè kúrò nínú ohun tí è n jòsìn fún.

Àfi Èni tí Ó sèdà mi. [Surah Az-Zukhruf: 26-27] ati ọrọ Ọlọhun ti O sọ pé:

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ 64

Sọ pé: “Èyin tí wan ti fún ni tira šiawaju, ẹ wá síbí ọrò kan tó dọgba láààrin àwa àti èyin, pé a ò ní jòsìn fún ẹnì kan àfi Allāhu. A ò sì ní fí kiní kan wá akegbé fún Un. Àti pé apá kan wa kò ní sọ apá kan di olúwa lẹyìn Allāhu.” Tí wón bá sì gbúnrí, ẹ sọ pé: “È jẹrìí pé dájúdájú mùsùlùmí ni àwa.” Aal Im’raan: 64

Ati ẹrì ti ọ wá fún pe Muhammad òjìṣẹ Ọlọhun ni; ni ọrọ Rẹ ti O ga:

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ 128

« Dájúdájú Òjìṣẹ kan ti wá ba yín láti ààrin yín. Ohun tí ó máa kó wàhálà ba yín lágbára lára rè. Ó n ẹ àkólékàn (oore) fún yín; aláàánú àti oníkẹẹ ni fún àwọn oní gbàgbọ òdodo. Sūratut Taobah: 128.

Ati pe itumọ jìjẹrìi pe dajudaju Muhammad ojiṣẹ Ọlọhun ni: ọ̀un ni Tìtẹ̀le e nibi nkan ti o ba pa laṣẹ, ati gbìgba a ni ododo nibi iro ti o ba muwa, ati jìjina si nkan ti o ba kọ funni kuro nibẹ ti o si tun leni jina si, ati pe a ko gbọḍo jọsin fun Ọlọhun ayaafi pẹlu nkan ti o ba ẹ lofin.

Eri irun, ati Zakaah, ati itumọ nini igbagbọ ninu
Olohun nikan soṣo ni: ọrọ Oba ti ọla Rẹ ga - to sọ pe:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا
الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ۝٥﴾

Àwa kò sì pa wọn ní àṣẹ kan bí kò ṣe pé kí wọn
jọsìn fún Allāhu lẹni tí yóò máa ṣe àfọmọ ẹsìn fún Un,
lẹni tí yóò dúró ṣinṣin nínú ẹsìn. Kí wọn kírun, kí wọn
sì yọ Zakāh. Iyẹn sì ni ẹsìn tó fẹṣẹ rinlẹ. [Al-
Bayyinah:5]

Eri aawẹ ni: Ọrọ Rẹ -Oba ti ọla Rẹ ga:-

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ۝١٨٣﴾

«Èyin tí ẹ gbàgbọ ní òdodo, A ṣe ààwẹ ní ọran-
anyàn fún yín, gégẹ bí A ti ṣe é ní ọran-anyàn fún àwọn
tó síwájú yín, nítorí kí ẹ lè bèrù (Allāhu)» Al-Baqara
183

Eri hajj ni: Ọrọ -Oba ti ọla Rẹ ga:-

﴿وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ
الْعَالَمِينَ۝٩٧﴾

«Allāhu ṣe àbẹwò sí Ilé Rẹ ní dandan fún àwọn
èniyàn, tó lágbára ọ̀nà tí ó máa gbà débẹ. Ènikẹni tí ó
bá sì ṣàl gbàgbọ, dájúdájú Allāhu ni Olorọ tí kò bùkàtà
sí gbogbo ẹdá» Aal Im'raan: 97

«Ipele keji: Igbagbọ; oun si ni: ẹka aadọrin ati diẹ,
eyi to ga julọ nibẹ ni gbólóhùn: Laa ilaaha illallohu, ati
eyi to kere julọ nibẹ ni mimu suta kuro ni oju-ona, ati
pe itiju je ẹka kan ninu igbagbọ»

Awọn orígun rẹ mọ́fà nì: kí o gba Ọlọ́hun Ọba Allah gbọ, ati awọn malaaikah Rẹ, ati awọn tira Rẹ, ati awọn ojiṣe Rẹ, ati ojo ikẹyin, ati kadara; (eto Ọlọ́hun lóri gbogbo nkan tí o da) èyí ti o daa nibẹ ati èyí ti o buru.

Atipe ẹri lori awọn orígun mọ́fẹ́fẹ́ yìi nì Ọrò Rẹ - Ọba ti ọla Rẹ ga:-

﴿لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ...﴾

Kì í ṣe ohun rere ni pé, kí ẹ kojú sí agbègbè ibùyọ òòrùn àti ibùwọ òòrùn, àmọ (olùṣe) rere ni ẹnikẹni tó bá gbàgbọ nínú Allāhu, Ọjọ̀ Ikẹyin, àwọn mọlāika, Tírà (al-Kur’ān), àti àwọn Ojiṣe Ọlọ́hun . Suuratul Baqara: 177

Ẹri Kadara ni; Ọrò Ọba ti ọla Rẹ ga julọ:

﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾

«Dájúdájú A ṣẹdà gbogbo n̄nkan pẹlú kádàrá (agbe kalẹ eto) ». Suratul Qomar: 49.

Ipele kẹta: Iṣe Daadaa -orígun kan ni-, oun ni kí o maa jọsin fun Ọlọ́hun gẹgẹ bii pe o n ri I, ti o o ba ri I, dajudaju Oun n ri ẹ.

Ẹri ni Ọrò Ọba ti ọla Rẹ ga:-

﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ﴾

«Dájúdájú Allāhu wà pẹlú àwọn tó bẹrù (Rẹ) àti àwọn tó n ṣe rere». [An-Nahl: 128]

ati orọ Ọlọ́hun ti O sọ pe:

﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ﴾ 217 الَّذِي يَرْلَكَ حِينَ تَقُومُ 218 وَتَقْلَبُ فِي السُّجُودِ 219﴿

«Kí o sì gbáralé Alágbára (Oba pàtàkì) , Àṣàkẹ̀-òrun;

« Èni tó n rí ọ nígbà tí ò n dide nàró (fún irun kíkí)218

« àti iyírapadà rẹ (fún rukuu àti iforíkanlẹ̀) láààrin àwọn olùforíkanlẹ̀». As-Shuaraa' 217-219

ati ọrọ Ọlọhun ti O sọ pe:

﴿وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْءَانٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ...﴾

« Ìwọ kò ní wà nínú iṣe kan, ìwọ kò sì ní ké (āyah kan) nínú al-Ḳurʿān, èyin kò sì ní ṣe iṣe kan àfí kí Àwà jé Èlẹ̀rín lórí yín nígbà tí ẹ bá bèrẹ sí ẹ é...» [Yunus: 61] Aayah.

Eri lati inu Sunnah ni: Hadisi Jibril ti o gbajumo, lati ọdọ Umar- ki Ọlọhun yonu si i- o sọ pe:

"بَيْنَمَا نَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ذَاتَ يَوْمٍ، إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ، شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ، شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعْرِ، لَا يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ، وَلَا يَعْرِفُهُ مِمَّنَّا أَحَدٌ، حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَاسْتَدْرَكَ بَيْنَهُ إِلَى رُكْبَتَيْهِ، وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخْذَيْهِ، وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ !

«Laarin igba ti a wa ni ọdọ ojise Ọlọhun – ki ike ati ọla Ọlọhun maa ba a – ni ojo kan, ni arakunrin kan ba yo si wa lo jiji, aso re si funfun gbòò, irun ori re si dudu kirikiri, ko si àpẹrẹ irin-ajo kankan lara re, ẹnikankan o si mo on ninu wa, titi ti o fi jokoo si ọdọ Anabi – ki ike ati ọla Ọlọhun maa ba a – o wa fi orunkun re mejeeji ti orunkun re mejeeji, o si gbe ọwọ re mejeeji le ori itan re mejeeji, o wa sọ pe: Ire Muhammad!»

أَخْبَرَنِي عَنِ الْإِسْلَامِ؟

Fun mi niro nipa Islam?

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْإِسْلَامُ: أَنْ تَشْهَدَ أَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ، وَتُحَجَّ النَّبْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا، قَالَ: صَدَقْتَ - فَعَجَبْنَا لَهُ، يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ -.

Ojiṣe Ọlórún (kí iṣe ati ọla Rẹ máa bá a) sì sọ pé: Islaam ni kí o jẹrìí pé kò sí ẹnì tí ìjọsìn ododo tò sí àyàfí Allāhu, àti pé dájúdájú Muhammad òjìṣe Ọlórún ni, kí o máa gbé irun dúró, kí o máa yọ Zakah, kí o máa gba ààwẹ Ramadān, kí o sì se abẹwo pẹlu ṣiṣe Hajj sí Ilé Ọlórún tí o bá ní agbára láti dé ibẹ, ó sọ pé: O sọ òótó - ọ sì yà wá lẹnu fún un pé , ó n bi í léèrè, ó sì n jẹrìí sí i pé ó sọ òótó -.

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِيمَانِ؟

O sọ pe: Fun mi ni iro nipa igbagbo?

قَالَ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ، قَالَ: صَدَقْتَ.

O sọ pe: Ki o ni igbagbo ninu Ọlọhun, ati awọn Malaika Rẹ, ati awọn iwe Rẹ, ati awọn Ojiṣe Rẹ, ati ojo iṣẹyin, ki o ni igbagbo ninu kadara eyi ti o daa nibẹ ati eyi ti o buru, o sọ pe: O sọ ooto.

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِحْسَانِ؟

O sọ pé: Sọ fún mi nípa dáadáa?

قَالَ: أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ.

O ni: Ki o maa jọsin fun Ọlọhun geṣe bii pe o n ri I, ti o o ba tilẹ ri I, dajudaju Oun n ri ẹ.

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ السَّاعَةِ؟

Ó sọ pé: Sọ fún mi nípa Àkókò nàà?

قَالَ: مَا الْمَسْئُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ.

O sọ pé: Èni tí wọn bí ni ibeere nipa rẹ kò ni imọ ju èni tí ó n beere lọ.

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنْ أَمَارَاتِهَا؟

O sọ pe: Sọ fun mi nipa awọn ami rẹ?

قَالَ: أَنْ تَلِدَ الْأُمَةُ رَبَّتَهَا، وَأَنْ تَرَى الْحَفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِغَاءَ الشَّاءِ، يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ.

Ó sọ pé: "Kí ẹrúbìnrin bí ọgá rẹ, àti kí o rí àwọn aláìní bàtà, aláílàṣọ, aláìní, àwọn olùṣọ àgùntàn (alaai wọ bàtà), tí wọn ń bá ara wọn díje nínú kíkọ ilé gíga."

قَالَ: ثُمَّ انْطَلَقَ فَلَبِثْتُ مَلِيًّا، ثُمَّ قَالَ لِي: يَا عُمَرُ! أَتَدْرِي مَنْ السَّائِلُ؟ قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: فَإِنَّهُ جِبْرِيلُ، أَتَأْكُمُ يَعْلَمُكُمْ دِينَكُمْ".

O sọ pe: Léyìn naa o pẹyin da, mo wa wa nibẹ fun ìgbà pípẹ, léyìn nàà ni o wa sọ fún mi pe: Irẹ Umar! Njẹ o mọ onibeere naa? Mo sọ pé: Ọlọhun ati ojìṣẹ Rẹ ni wọn ni imọ julọ, o sọ pe: Dajudaju Jibril ni, o wa ba yin lati kọ yin ni ẹsin yin.

[Ipilẹ kẹta]

Mímọ Anabi yin Muhammad - ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a -, oun ni Muhammad ọmọ Abdullah ọmọ Abdul Muttalib ọmọ Hāshim, ti Hāshim wa lati idile Quraysh, ti Quraysh wa lati iran larubawa, ti larubawa si jẹ arọmọdọmọ Ismā‘īl ọmọ Ibrāhīm ààyò Ọlọhun - ki ikẹ ati ọla ti o lọla julọ maa ba oun ati Anabi wa -.

Ọmọ ọdún mẹtalelogọta ni o jẹ - o lo ogójì ọdún síwájú ki o to di ojìṣẹ, o si lo ọdún mẹtalelogun ni ije anọbì ati ojìṣẹ.

A sọ ọ di Ànnàbí pèlú igba ọrọ b'Iqra", a sì rán an ní Òjísẹ̀ pèlú igba ọrọ 'al-Muddaththir', ilú rẹ̀ sì ní Makkah.

Ọlọhun gbe e dide pẹlu ikilọ kuro nibi ẹbọ, ati pipepe lọ sibi mimọ Ọlọhun lọkan soṣo ; ẹrì sì ní ọrọ Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ti O sọ pe:

﴿يَا أَيُّهَا الْمَدَّثِرُ 1 فَمَ فَأَنْذِرْ 2 وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ 3 وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ 4 وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ 5 وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ 6 وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ 7﴾

Ìwọ olùdaṣọbora.

Dìde kí o sẹ̀ ikilọ.

Olúwa rẹ̀ sì ní kí o gbé títóbi fún.

Aṣọ rẹ̀ ní kí o fọ̀ mọ.

kí o yaa jinnà sí ẹbọ , fí ọòsa síṣe sílẹ

Má ṣe tọrẹ̀ nítorí kí o lè rí púpọ̀ gbà.

Olúwa rẹ̀ ní kí o ṣe sùúrù fún. Al-Muddathir: 1-7

Itumọ ọrọ Ọlọhun pe :

﴿فَمَ فَأَنْذِرْ﴾:

« Dìde kí o sẹ̀ ikilọ». Ó n kílọ kúrò níbi mimu orogun pẹlu Ọlọhun Ọba, ó sì n pèpẹ̀ lọ sí ibi mímo Ọlọhun ní Ọkan soṣo.

﴿وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ﴾

Olúwa rẹ̀ sì ní kí o gbé títóbi fún.

O túmọ̀ sì pe: Gbé E tobi pẹlu mimọ Ọlọhun ní ọkan.

﴿وَتِيَابَكَ فَطَهِّرْ﴾

Aṣọ rẹ̀ ní kí o fọ̀ mọ.

Ìyẹn ní pe: Fọ awọn iṣẹ̀ rẹ̀ mọ kuro nibi ẹbọ sise.

﴿وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ﴾

Òrìṣà ni kí o jìnnà sí.

Òrìṣà: Àwọn ère. Ati jìjìnnà sí i: gbigbe e ju silẹ, ati Ibopa bọse kuro ninu rẹ ati lodo awon eniyan rẹ.

O lo odun mewaa lori eyi ti o n pepe si imu Ololahun loka soṣo, leyin odun mewaa naa; ni won gbe e goke lo si sanma, ti won si se awon irun marun-un ni oran- anyan le e lori, o si ki irun ni Meka fun odun meta, leyin naa ni won pa a laṣe ki o se hijira lo si ilu Madina.

Hijira ni : kikuro ni ilu ebo lo si ilu Islam.

Ati pe Hijira je oranyan lori ijọ yii lati kuro ni ilu ebo lo si ilu Islam, o si maa wa titi ti Asiko igbehin aye yoo fi waye

Eri ni Orọ Rẹ -Oba ti oia Rẹ ga:-

﴿ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا قَالُوا لَكَ مَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا 97 إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا 98﴾

Dajudaju awon ti molaiika gba emi won, (lasiko) ti won n sabosi si emi ara won, (awon molaiika) so pe: “Kí ni è n se (ninu esin)?” Won wi pe: “Won da wa lagara lori ile ni.” (Awon molaiika) so pe: “Se ile Allahu ko fe to (fun yin) lati gbe esin yin sa lori ile?” Awon wonyen, ina Jahanamo ni ibugbe won. O si buru ni ikangun.

Ayafi awon alailagbara ninu awon okunrin, awon obinrin ati awon omodé ti ko ni ikapa ogbon kan, won ko si da ona mo. [An-Nisa': 97-98].

ati oro Ololahun ti O so pe:

﴿لِعِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِيَّ وَسِعَةً فَأَعْبُدُونِي 56﴾

Èyin ẹrúsin Mi, tí ẹ gbàgbó ní òdodo, dájúdájú ilẹ̀ Mi gbòòrò, ọ sí fẹ̀ Nítorí náà, Èmi nìkan ni kí ẹ̀ jòsìn fún. Suratul Ankabut: 56

Al-Bagowiy (Ki Ọlọhun ba wa kẹ ẹ) sọ pe: Ídì isòkalẹ̀ āyah yí: Nípa àwọn mùsùlùmí t'ó wà ní Makkah tí wọn kò ẹ̀ hijrah (wan ko fi ilú sílẹ̀ nítorí Ọlọhun) , Allāhu pè wọn pèlú orúkọ ìgbàgbó òdodo.

Èri lori síse Hijrah ninu Sunnah ni ọ̀rọ̀ anọ̀bi ki ikẹ Ọlọhun àti Olá Rẹ maa ba:

"لَا تَنْقَطِعُ الْهَجْرَةُ حَتَّى تَنْقَطِعَ التَّوْبَةُ، وَلَا تَنْقَطِعَ التَّوْبَةُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا."

""Hijrah ko ni dawọ duro titi ironupiwada o fi dawọ duro, ati pe ironupiwada ko ni dawọ duro titi oorun o fi yọ lati ibuwọ rẹ.""

Nigbati o wa fidi mulẹ̀ ni Mēdina; ni wọn pa a l'aşẹ awọn ofin yoku ninu Isilaamu - bii: Saka, ati aawẹ, ati Hajj, ati pipe irun, ati jihaadi (ijagun si ojú ona Ọlọhun) , ati pipaşẹ işẹ rere ati kikọ işẹ ibi - o lo ọdun mewa lori eleyii.

Anabi- ki ikẹ Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- si ku ti ẹsin rẹ si şeku, eyi si ni ẹsin rẹ, ko si oore kankan ayaafi ki o jẹ pe ọ ti tọ ijo rẹ sọna si i, ko si aburu kankan ayaafi ki o jẹ pe ọ ti kilọ fun wọn kuro nibẹ.

Àti pé oore èyí tí ó ẹ̀ itona rẹ̀ sí ni: imú Ọlọhun ní ọkan şoşo, àti gbogbo ohun tí Ọlọhun nífẹ́ẹ̀ sí tí Ó sì yonú sí.

Ati pe aburu ti o ẹ̀ ikilọ̀ fún un kúrò níbẹ̀ ni: Ẹbọ, ati gbogbo ohun ti Ọlọhun kórííra (kò ní ifẹ̀ sí) tí O sì kọ̀ ọ̀.

Ọlọhun rán an si gbogbo awọn eniyan patapata, O si ẹ igbora si i ni dandan lori gbogbo awọn eeyan ati alijannu - alijannu ati eeyan -; ẹri si ni ọrọ Ọlọhun- ti ọla Rẹ ga- wipe:

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا...﴾

Sọ pé: “Èyin ènìyàn, dájúdájú èmi ni Òjísẹ Allāhu sí gbogbo yín pátápátá...(Lapapo) Suratul A'raf: 158

Ati pe Ọlọhun ti pe ẹsin pẹlu rẹ; Ẹri ni: Ọrọ Ọba ti ọla Rẹ ga jù lẹ :

﴿...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا...﴾

«Lóní ni Mo parí ẹsìn yín fún yín. Mo sì ẹ àsepé idẹra Mi fún yín. Mo sì yónú sí 'Islām ní ẹsìn fún yín.» (Al'Maa'idah 3)

Atipe ẹri lori iku rẹ ni: Ọrọ Rẹ -Ọba ti ọla Rẹ ga-:

﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ 30 ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ 31﴾

«Dájúdájú iwọ máa (yóò) kú. Dájúdájú àwọn nàa máa kú.»

« Léyìn nàa, ní Ojọ igbende dájúdájú èyin yóò máa bá ara yín ẹ àrìyànjìyàn ní ọdọ Olúwa yín., » [Az-Zumar: 30-31]

Àti pé nígbà tí àwọn ènìyàn bá ti kú, wọn yóò gbé wọn dide; ẹri rẹ ni ọrọ Ọba ti ọla Rẹ ga ti Ó sọ pé:

﴿مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى 55﴾

« Látí ara erùpẹ ni A ti da yín. Inú rẹ sì ni A oò da yín padà sí. Látí inú rẹ sì ni A oò ti mu yín jáde padà nígbà mǐràn». [Too'haa: 55] ati ọrọ Ọlọhun ti O sọ pe:

﴿وَاللَّهُ أَنْبَتُكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا 17 ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِحْرَاجًا 18﴾

« Allāhu (Ọlọhun) mu yín jáde láti ara erùpẹ ilẹ̀ ní wíwú jáde .»

« Lẹ́yìn náà, yóò da yín padà sínú rẹ. yóò sì tún mu yín jáde tààrà» [Nuuḥ:17-18].

Lẹ́yìn igbedide, a oò ẹ̀ ẹ̀sírò fún wọn, a ó sì san wọn ní ẹ̀san iṣẹ́ wọn; ẹ̀rí rẹ̀ ní Ọlọhun tí ọ̀lẹ́ Rẹ̀ ga sọ pé:

﴿...لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى﴾

« ..nítorí kí Ó lè san àwọn tó ẹ̀ ẹ̀sẹ́ aburú ní ẹ̀san ohun tí wọn ẹ̀ níṣẹ́ àti nítorí kí Ó lè san àwọn tó ẹ̀ ẹ̀sẹ́ rere ní ẹ̀san rere.» [Surah An-Najm: 31]

Àti pé ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá pé igbedide nírò, ó tí ẹ̀ ẹ̀ àìgbàgbò; ẹ̀rí ní ọ̀rọ́ Ọlọhun tí ọ̀lẹ́ Rẹ̀ ga tí o sọ pé:

﴿زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۚ وَلَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَمْرَهُ وَلَا تَقْرَبُوا مَنَافِعَهُمْ يَكُونُوا لَكُمْ رُحَمَاءَ مُبْدِينَ الدُّنْيَا وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ الْعَذَابَ الْعَظِيمَ ۚ﴾

Àwọn tó Ẹ̀sàì gbàgbò lérò pé A ò níí gbé wọn dide. Sọ pé: “Bẹ̀ẹ̀ ní, mo fí Olúwa mi búra, dájúdájú Wọn yóò gbe yín dide. Lẹ́yìn náà, Wọn yóò fún yín ní iró ohun tí ẹ̀ ẹ̀ níṣẹ́. Ẹ̀yẹ̀n sì jẹ́ iròrùn fún Allāhu lati ẹ̀ .” [At-Tagoobun: 7]

Ọlọhun sì ran gbogbo àwọn Ojìṣẹ́ pátá ní oníròò idùnnú àti olùkìlò; ẹ̀rí sì ní ọ̀rọ́ Ọlọhun tí ọ̀lẹ́ Rẹ̀ ga pé:

﴿رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ...﴾

(A ẹ̀ wọn ní) Òjìṣẹ́, oníròò idùnnú àti olùkìlò nítorí kí àwíjàrẹ́ má lè wà fún àwọn ènìyàn lódò Allāhu lẹ́yìn (tí)wan tí ran àwọn Òjìṣẹ́...) Suuratun Nisai: 165.

Akọkọ wọn ní anọ̀bi Nuh- kí ikẹ́ Ọlọhun maa ba a-

Ati pe igbeyin wọn ni Anọbi Muhammad - ki ikẹ ati ọla Ọlọhun maa ba a -, oun si ni igbeyin awọn Anọbi, ko si anabi kankan leyin rẹ mọ; ẹri si ni ọrọ Ọlọhun ti ọla Rẹ ga to sọ pe:

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ...﴾

(Ànábì) Muhammad kì í ẹ̀ ẹ̀ bàbá ẹ̀nì kan kan nínú àwọn ọ̀kùnrin yín, ẹ̀g̀b̀on (ó jẹ) Ọ̀jísẹ̀ Allāhu àti ọ̀pin àwọn Ànábì... Suratul Ahzab: 40

Ẹri lori pe akọkọ wọn ni anọbi Nuh ni: Ọrọ Ọlọhun Ọba ti ọla Rẹ ga ti ọ sọ pe -:

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ...﴾

« Dájúdájú Àwa (fi imísí) ránsẹ sí ọ gégé bí A ẹ fi ránsẹ sí (Ànábì) Nūh àti àwọn Ànábì (mìiràn) lẹyin rẹ...» [Suratul Nisai: 163]

« Ati pe ijo kọ̀ọkan ni Ọlọhun gbé Ọ̀jísẹ̀ dide sí - láti ọ̀dọ Nuh tí tí dé ọ̀dọ Muhammad - tí ó n pa wọn l'áṣe ijọsin fun Ọlọhun nikan soṣo, tí ó sì n kọ wọn kúrò níbi ijọsin fun awọn ọ̀rìṣà; ẹ̀rì náà sì ni ọ̀rọ Rẹ (tí O ga) pé:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطُّغُوتَ...﴾

«Dájúdájú A ti gbé Ọ̀jísẹ̀ dide nínú ijo kọ̀ọkan (láti jíṣẹ) pé: “Ẹ jọsin fun Allāhu. Kí ẹ̀ sì jìnnà sí àwọn ọ̀rìṣà...” Suratul Nahl: 36

Ati pe Ọlọhun ẹ̀ ni dandan lori gbogbo awọn ẹ̀rú: ẹ̀ṣe aigbagbo si Táguùtì (Gbogbo nkan ti wan jọsin fun yatọ si Ọlọhun Allah) , ati nini igbagbo ninu Ọlọhun.

Ibnu-l-Qayyim - ki Ọlọhun ti ọla Rẹ ga kẹ ẹ - sọ pe: "Ìtumo Tọ̀ọguut ni Ohun ti ẹ̀ru ba fí rekoja ala rẹ - nínú

eni ti a n jòsin fun, tàbí eni ti a n tẹle, tàbí eni ti a n gbọ tire."

Atipe awọn òun tí wan nmu ni ọlọhun pọ, awọn oloṛi wọn si jẹ marun-un: Ibilisi - ki ibi dandan Allāhu maa ba a, ati eni ti wọn jòsin fun ti o si yonu si i, ati eni ti o pe awọn eniyan si ijòsin fun ara rẹ, ati eni ti o sọ pe oun mọ nkan kan ninu imọ ikọkọ, ati eni ti o ẹ idajọ pẹlu nkan ti o yatọ si eyi ti Ọlọhun sọkalẹ.

Eri ni: Ọrọ Rẹ -Ọba ti ọla Rẹ ga:-

﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ

أَسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ (256)

« Kò sí ijẹnípá nínú ẹ̀sìn. Ìmòná ti fojú hàn kúrò nínú ị̀ṣìnà. Ẹnikẹni tí ó bá lòdì sí àwọn òrìṣà, tí ó sì ní ìgbàgbọ̀ òdodo nínú Allāhu, ó kúkú ti dìmọ̀ okùn tó fọkàn balẹ̀ jùlọ, tí kò níí já. Allāhu ni Olùgbọ̀, Onímọ. » [Al-Baqorah: 256], Èyí sì ni itumọ “Lā ilāha illā Allāhu”, (pé kò sí ẹniyan kankan ti ọ yẹ ki a fi ijòsìn fún ayaafi Ọlọhun) ati ninu Hadiisi:

"رَأْسُ الْأَمْرِ: الْإِسْلَامُ، وَعَمُودُهُ: الصَّلَاةُ، وَذِرْوَةُ سَنَامِهِ: الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ."

"Olórí gbogbo nńkan ni: Islam, àti òpó rẹ ni: Irun kiki, àti òpin gíga rẹ ni: ị̀ṣẹ̀ ìgbìyànjú sí ojú ọ̀nà Ọlọhun."

Ọlọhun lo nimọ julo.

Index

Awon ipile meta ati awon eri re.....	2
Awon ipile meta ati awon eri re.....	2
[Ipile Alakoko]	5
[Ipile keji]	10
[Ipile keta].....	17